

Deze maand bestuderen we fragmenten uit Ikeda Sensei's lezing 'Brief aan de broers' deel 1 [van 3] uit de lezingenreeks 'Leren van de geschriften van Nichiren Daishonin: de leerstellingen voor de overwinning' <einde>

Overwin alle hindernissen met een standvastig geloof! ¹

De Lotus Soetra vormt het hart van de tachtigduizend leerstellingen en de kern van de twaalf onderverdelingen waarin de geschriften gewoonlijk worden geordend. De boeddha's in de drie bestaansperioden bereiken verlichting doordat ze deze soetra als hun leermeester nemen. De boeddha's in de tien richtingen wijzen de levende wezens de weg door de leer van het ene voertuig [de Lotus Soetra] als hun oog te beschouwen. (GND-II, 289)

[Mijn discussie over het belang van de Lotus Soetra als leerstelling laat ik nu even buiten beschouwing.] Bovendien is het uitermate moeilijk iemand tegen te komen die de soetra precies zo uiteenzet als dat door de soetra zelf wordt voorgeschreven. Dit is zelfs moeilijker dan voor een eenogige schildpad om een stuk drijvend sandelhout te vinden, of voor een mens om de berg Sumeru aan de hemel op te hangen met behulp van een vezel uit de stengel van de lotusbloem. (GND-II, 292)

Omdat dit zo is dienen degenen die in de Lotus Soetra geloven, meer bevreesd te zijn voor personen die hun beoefening proberen te dwarsbomen, dan voor bandieten, inbrekers, overvallers, tijgers, wolven of leeuwen – zelfs meer dan ze op dit moment bevreesd zouden moeten zijn voor een inval door de Mongolen.

Deze wereld is het domein van de duivel van de zesde hemel. Al haar bewoners zijn al sinds de tijd zonder begin onderworpen aan de heerschappij van deze duivel van de zesde hemel. Hij heeft niet alleen de gevangenis van de vijftig gebieden van het bestaan binnen de zes paden gebouwd en de gehele mensheid erin opgesloten, hij heeft ook vrouwen en kinderen in de boeien geslagen en ouders en heersers verstrikt in netten die de hemel verduisteren. Om de oprechte geest van de boeddhanatuur te misleiden, zorgt hij ervoor dat de mensen de wijn van hebzucht, woede en dwaasheid drinken en voert hij ze gerechten van het kwaad, waardoor ze niet overeind kunnen blijven, maar over de aarde kruipen in de drie slechte paden. Als hij toevallig iemand tegenkomt die het goede in zijn hart heeft gesloten, grijpt hij meteen in om die persoon van diens pad af te brengen.

Hij [de duivel van de zesde hemel] is vastbesloten om gelovigen in de Lotus Soetra tot het kwaad te drijven en als hem dat niet lukt, probeert hij ze geleidelijk in verwarring te brengen door ze naar de Bloemenkrans Soetra te lokken, die op de Lotus Soetra lijkt. Dit gebeurde bijvoorbeeld door Tu-shun, Chih-yen, Fa-tsang en Ch'eng-kuan. Daarna waren Chia-hsiang en Seng-ch'üan de kwaadaardige metgezellen [of negatieve invloed] die op handige wijze de gelovigen in de Lotus Soetra wisten te verleiden, zodat ze zouden afglijden naar de soetra's van de Wijsheid-periode. Evenzo leidden Hsüan-tsang en Tzu-en hen naar de 'Diepe geheimen Soetra', terwijl Shan-wu-wei, Chin-kang-chih, Pu-k'ung, Kobo, Jikaku en Chisho hen misleidden om de 'Mahavairochana Soetra' te gaan volgen. Bodhidharma en Hui-k'o zorgden ervoor dat ze verdwaalden in de Zen School, en Shan-tao en Honen haalden hen over om in de 'Meditatie Soetra' te gaan geloven. In al deze gevallen

¹ SGI Nieuwsbrief 7790.

had de duivel van de zesde hemel bezit genomen van deze wijze mannen om de goede mensen te kunnen misleiden. Dit wordt precies bedoeld in het vijfde deel van de Lotus Soetra als er staat: “Kwade demonen zullen bezit nemen van anderen” [LS13, 194].

De grote duivel van fundamentele duisternis kan zelfs bezit nemen van het lichaam van bodhisattva's die een bijna-volmaakte verlichting hebben bereikt, en verhinderen dat ze de zegening van volmaakte verlichting van de Lotus Soetra bereiken. Hoeveel gemakkelijker kan hij dan degenen in een van de lagere stadia van beoefening de weg versperren! De duivel van de zesde hemel neemt bezit van het lichaam van vrouwen en kinderen en brengt ze ertoe hun echtgenoot of ouders op een dwaalspoor te brengen. Hij heeft ook bezit genomen van de heerser om via hem de beoefenaar van de Lotus Soetra te bedreigen en hij bezit de geest van vaders en moeders en brengt ze ertoe om hun kinderen, die hun ouders juist respect tonen, te vermanen. (GND-II, 293-95)

Lezing

“De grote onderneming van kosenrufu is een strijd tegen duivelse functies. We kunnen het ons niet veroorloven om voor hun aanvallen terug te deinzen. Als we toestaan dat ze ons verslaan, zal de mensheid voor altijd in duisternis gehuld zijn.” Dit was de krachtige verklaring van mijn leermeester Josei Toda, de tweede president van de Soka Gakkai - woorden die een belangrijke boodschap voor de toekomst bevatten. (...) Toda Sensei zag de ware aard van dingen en gebeurtenissen vanuit het perspectief van de Boeddha en de Wet altijd heel duidelijk. Op een keer zei hij in die periode: “We staan op het punt om het doel van 750.000 leden te bereiken, dus is het niet meer dan normaal dat de duivelse functies met elkaar wedijveren om onze vooruitgang te verhinderen. De duivelse functie van ziekte die me nu teistert, is slechts een onbeduidende duivelse functie. Als ik me door zulke onbeduidende duivelse functies laat verslaan, zal ik kosenrufu nooit kunnen verwezenlijken.” (...)

In december 1957 (...) bereikte de Soka Gakkai eindelijk het ledenaantal van 750.000 huishoudens - het doel dat hij plechtig had beloofd tijdens zijn leven te bereiken. Op de Hoofdbureau verantwoordelijken-bijeenkomst van die maand waarop de vervulling van zijn gelofte werd aangekondigd, presenteerde Toda Sensei wat later bekend werd als de ‘drie eeuwige richtlijnen van de Soka Gakkai’. Deze zijn:

(1) Geloof voor een harmonieus gezin, (2) Geloof voor het verwezenlijken van geluk, (3) Geloof voor het overwinnen van obstakels (...) In 2003, na het begin van de nieuwe eeuw, heb ik de essentie van Toda Sensei's richtlijnen opnieuw bevestigd en er de volgende twee nieuwe aan toegevoegd: (4) Geloof voor een gezond en lang leven, (5) Geloof voor de absolute overwinning. (...)

Deze richtlijnen bevatten de essentiële ingrediënten waarmee we in dit leven boedddhaschap kunnen bereiken. (...) Mijn leermeester en ik hebben de ‘Brief aan de broers’ samen bestudeerd als een belangrijke tekst waardoor we de correcte houding in geloof leren. Hierin leert Nichiren Daishonin zijn volgelingen om moedig alle duivelse functies te overwinnen - of ze nu als de drie hindernissen en vier duivels, of als het werk van de duivel van de zesde hemel² verschijnen - en

² De duivel van de zesde hemel: ook duivelkoning of hemelduivel genoemd. De koning der duivels, die in de hoogste of de zesde hemel van de wereld van verlangen verblijft. Hij wordt ook wel ‘Vrijelijk genietend van dingen die door anderen zijn bedacht’ genoemd, de koning die vrijelijk gebruik maakt van de vruchten van de inspanningen van anderen voor zijn eigen plezier. Gediend door ontelbare slaafse volgelingen, belemmert hij de boeddhistische beoefening en

daardoor boeddhenschap te bereiken. Hij moedigt hen aan dit te doen door zich met dezelfde toewijding in geloof als hij in te zetten en een sterke eenheid te creëren met hun medegelovigen. Dit geschrift kan inderdaad het fundament of de bron van de vijf eeuwig richtlijnen van de Soka Gakkai worden genoemd.(...)

De brief is gericht aan de twee broers Munenaka Ikegami en Munenaga Ikegami. Het is niet duidelijk wanneer zij in de leer van de Daishonin zijn gaan geloven, maar over het algemeen wordt aangenomen dat ze tot de eerste leerlingen van de Daishonin behoorden. (...) Hun vader Yasumitsu Ikegami (...) was tegen hun geloof en had Munenaka, de oudste van de twee, onterfd. Onterd worden was in de feodale samoerai-samenleving een zeer zware straf. Het betekende niet alleen het verlies van het erfrecht, maar ook het verlies van financiële zekerheid en sociale status. Bovendien was alleen de oudere broer onterfd, waardoor de jongere broer Munenaga nu de kans had om de erfgenaam van zijn vader te worden, als hij bereid was om zijn geloof op te geven.(...)

De Daishonin schreef deze brief als reactie op het nieuws van Munenaka's onterving. Hij leert de broers Ikegami overal in deze brief dat de obstakels die ze tegenkomen het onvermijdelijke gevolg van hun standvastige geloof in de Lotus Soetra is, en dat ze uiteindelijk boeddhenschap kunnen bereiken als ze de duivelse functies in overeenstemming met de soetra overwinnen. Hij leert hen dat de overtuiging en vreugde die voortkomen uit de diepe erkenning van de hoogste waarde van geloof in de Lotus Soetra ons de kracht geeft waarmee we alle moeilijkheden kunnen overwinnen.

Bovendien is het uitermate moeilijk iemand tegen te komen die de soetra precies zo uiteenzet als dat door de soetra zelf wordt voorgeschreven. Dit is zelfs moeilijker dan voor een eenogige schildpad om een stuk drijvend sandelhout te vinden,³ of voor een mens om de berg Sumeru aan de hemel op te hangen met behulp van een vezel uit de stengel van de lotusbloem.⁴ (GND-II, 292)

Nadat hij het belang van de leer van de Lotus Soetra, of de Wet, heeft besproken, richt de Daishonin zich vervolgens op het belang van de mensen die de Lotus Soetra verkondigen en in praktijk brengen. Zelfs de meest verheven leer zal uiteindelijk zinloos zijn als niemand hem in praktijk brengt. (...) Het is buitengewoon zeldzaam "iemand tegen te komen die de soetra precies zo uitlegt als de soetra voorschrijft" (GND-II, 292). De Daishonin legt uit dat een dergelijke leermeester ontmoeten zelfs moeilijker is dan uitzonderlijke of onmogelijke prestaties als "een eenogige schildpad die een stuk drijvend sandelhout vindt" of "iemand die de berg Sumeru aan de hemel ophangt met een vezel uit de stengel van de lotusbloem". De persoon of leermeester die hier genoemd wordt, is de beoefenaar van de Lotus Soetra en dit verwijst specifiek naar de Daishonin. (...)

Een leraar of leermeester in geloof hebben is van cruciaal belang om correct te kunnen beoefenen. En de Wet wordt verspreid door leerlingen die met dezelfde spirit als hun leermeester handelen. De eenheid van leermeester en leerling is essentieel in het Nichiren Boeddhisme.

schept er vreugde in om de levenskracht aan andere wezens te onttrekken. De duivel van de zesde hemel is de personificatie van de negatieve neiging onze wil ten koste van alles aan anderen op te leggen.

³ Een metafoor uit het (27e) hoofdstuk 'De vroegere daden van koning Schitterende Luister' van de Lotus Soetra. Het geeft aan dat het even zeldzaam is om de Boeddhya en zijn leerstellingen te ontmoeten als een eenogige schildpad die een drijvend blok sandelhout vindt met een holte die precies groot genoeg is voor hem om in te liggen.

⁴ Een metafoor voor iets onmogelijks. In de Indiase kosmologie is de berg Sumeru een enorm hoge top midden in het centrum van de wereld.

Omdat dit zo is dienen degenen die in de Lotus Soetra geloven, meer bevreesd te zijn voor personen die hun beoefening proberen te dwarsbomen, dan voor bandieten, inbrekers, overvallers, tijgers, wolven of leeuwen – zelfs meer dan ze op dit moment bevreesd zouden moeten zijn voor een inval door de Mongolen. (GND-II, 293-94)

Waarvoor moeten we als beoefenaars van de Lotus Soetra werkelijk bang zijn? De Daishonin zegt dat we banger moeten zijn voor degenen die onze beoefening proberen te belemmeren dan voor bandieten, dieven of wilde beesten. Maar wie zijn dat dan precies? (...) “Mensen die hun beoefening proberen te belemmeren” zijn ‘negatieve invloeden’. Wat hen zo beangstigend maakt is dat ze onze geest kunnen vergiftigen en ons geloof kunnen vernietigen. Als de beoefenaars van de Lotus Soetra zich laten beïnvloeden door negatieve invloeden, zich laten bedriegen door slechte leermeesters en daardoor het correcte pad van geloof uit het oog verliezen, zullen ze nooit boedddhaschap bereiken. Maar als beoefenaars standvastig blijven, kunnen ze uiteindelijk zelfs de allergrootste problemen met de kracht van hun geloof overwinnen. Het is werkelijk waar dat het hart het allerbelangrijkste is - zoals de Daishonin zo vaak zegt. Om de innerlijke kracht te ontwikkelen en negatieve invloeden te weerstaan, moeten we de wijsheid ontwikkelen waarmee we de duivelse functies kunnen herkennen en ze moedig kunnen overwinnen.

<kop> Geloof is een gevecht tegen de invloed van de duivel van de zesde hemel

Deze wereld is het domein van de duivel van de zesde hemel. Al haar bewoners zijn al sinds de tijd zonder begin onderworpen aan de heerschappij van deze duivel van de zesde hemel. Hij heeft niet alleen de gevangenis van de vijftig gebieden van het bestaan⁵ binnen de zes paden⁶ gebouwd en de gehele mensheid erin opgesloten, hij heeft ook vrouwen en kinderen in de boeien geslagen en ouders en heersers verstrikt in netten die de hemel verduisteren. Om de oprechte geest van de boeddhanatuur te misleiden, zorgt hij ervoor dat de mensen de wijn van hebzucht, woede en dwaasheid drinken en voert hij ze gerechten van het kwaad, waardoor ze niet overeind kunnen blijven, maar over de aarde kruipen in de drie slechte paden.⁷ Als hij toevallig iemand tegenkomt die het goede in zijn hart heeft gesloten, grijpt hij meteen in om die persoon van diens pad af te brengen. (GND-II, 294)

In deze en de volgende passages geeft de Daishonin aan dat de duivel van de zesde hemel zichtbaar is in de negatieve invloeden die wij als beoefenaars het meest moeten vrezen. Allereerst verklaart hij dat “deze wereld” - dat wil zeggen de saha-wereld waarin we leven - het “domein” van de duivel

⁵ Vijftig gebieden van bestaan: onderverdelingen van de drievoudige wereld - veertien gebieden in de wereld van verlangen, zeven in die van vorm en vier in die van vormloosheid. Alle vijftig gebieden vallen in de categorie van de zes paden of lagere werelden.

⁶ Zes paden: hel, de werelden van hongerige geesten, dieren, ashura's, mensen en hemelse wezens. ‘Pad’ betekent hier ook het pad dat het leven volgt tijdens het proces van transmigratie; het duidt ook een levensstaat aan. Volgens traditie worden de zes paden beschouwd als werelden waarin onverlichte wezens keer op keer worden herboren. Beschouwt men ze als levensstaten, dan duiden ze op levensstaten van illusies en lijden.

⁷ Drie slechte paden: de werelden van hel, hongerige geesten en dieren, de laagste drie van de zes paden.

van de zesde hemel is. (...) De duivel van de zesde hemel vertegenwoordigt alle negatieve krachten die het leven van anderen naar believen manipuleren, het goede tegenhouden en ervoor zorgen dat mensen in de slechte paden vervallen. Duivelse functies beroven gelovigen van de Lotus Soetra van de voorspoed die ze verkrijgen door hun boeddhistische beoefening, en snijden de stroom van wijsheid in hun leven af. (...)

Tot nu toe heeft de Daishonin uitgelegd dat “kwaadaardige metgezellen” of negatieve invloeden die het geloof in de Lotus Soetra verhinderen, belichaamd worden door “wijze mannen die door kwade demonen bezeten zijn”, en dat deze invloeden in werkelijkheid het werk is van de duivel van de zesde hemel. Maar als het wijze mannen zijn, hoe komt het dan dat de duivel bezit van hen kan nemen? De reden is dat ze niet door iets van buitenaf verslagen werden, maar juist van binnenuit; ze werden verslagen door de duivelse aard die bekendstaat als de fundamentele duisternis die inherent is aan het leven. (...) Alle mensen hebben fundamentele duisternis in zich. (...)

De duivel van de zesde hemel is de fundamentele negatieve impuls in de diepte van het menselijk leven. Het is de duivelse aard of negatieve impuls waardoor we ernaar verlangen anderen te overheersen of zelfs van het leven te beroven, wat tot vernietiging en oorlog leidt. Om deze duivelse aard te overwinnen moeten we de boeddhanatuur of fundamentele aard van verlichting⁸ onthullen, die in ons leven naast onze fundamentele duisternis aanwezig is. Daarom is het van cruciaal belang dat we ons geloof blijven verdiepen en het Nichiren Boeddhisme blijven beoefenen en het aan anderen doorgeven. (...)

De eenheid van leermeester en leerling is een krachtige drijfveer om elke vorm van duivelse functies te verslaan. Maar iemand die deze eenheid uit het oog verliest en zijn verschuldigde dankbaarheid ten opzichte van zijn leermeester vergeet, wordt geleidelijk aan verteerd door de fundamentele duisternis, totdat hij uiteindelijk verandert in een onderdaan of volgeling van de duivel van de zesde hemel.

De duivel van de zesde hemel neemt bezit van het lichaam van vrouwen en kinderen en brengt ze ertoe hun echtgenoot of ouders op een dwaalspoor te brengen. Hij heeft ook bezit genomen van de heerser om via hem de beoefenaar van de Lotus Soetra te bedreigen en hij bezit de geest van vaders en moeders en brengt ze ertoe om hun kinderen, die hun ouders juist respect tonen, te vermanen. (GND-II, 295)

De Daishonin verklaart dat de werking van de duivel van de zesde hemel ook tot uitdrukking komt in de tegenwerking van ouders, partners en kinderen en zelfs van het wereldlijk gezag, om de beoefening van degenen die in de Lotus Soetra geloven te verhinderen. Deze passage raakte ongetwijfeld een gevoelige snaar bij de Ikegami broers. Dit kwam omdat hun kritieke situatie met name werd veroorzaakt door de intriges van de priester Ryokan⁹ van de Gokuraku-ji tempel.

⁸ Fundamentele aard van verlichting: de oorspronkelijk aard van de hoogste verlichting van de Boeddha waarmee het leven van nature begiftigd is. Het komt overeen met de wereld van boedddhaschap of de boeddhanatuur.

⁹ Ryokan (1217-1303): ook bekend als Ninsho; een priester van de Ware Woord Voorschriften School en tijdgenoot van Nichiren Daishonin. In 1267 werd hij met steun van de Hojo-clan de hoofdpriester van Gokuraku-ji in Kamakura. Als vijand van Nichiren Daishonin gebruikte hij zijn invloed om allerlei complotten te smeden en te zorgen dat er beschuldigingen tegen de Daishonin werden ingebracht.

Daarnaast zegt de Daishonin dat hun vader, Yasumitsu,¹⁰ ook was bezweken onder de invloed van de duivel van de zesde hemel die hen had aangevallen in een poging om hun geloof te belemmeren. Daarom vertelt de Daishonin tegen de broers dat zij de ware aard van deze duivelse krachten moeten doorzien en zich niet gewonnen moeten geven.

In de 'Brief aan de broers' en vele andere geschriften geeft de Daishonin uitvoerig raad en aanmoediging aan zijn leerlingen die werden gedwongen te kiezen tussen hun geloof en het respect voor hun ouders. We tonen onze ouders werkelijk respect door met de hoogste boeddhistische leer boeddhachap te bereiken en hen naar eeuwig geluk te leiden. De Ikegami broers volhardden in hun geloof, precies zoals de Daishonin het hen leerde, en hebben op schitterende wijze hun problemen en hindernissen overwonnen.

Vandaag de dag, terwijl de wereld een ongeëvenaarde crisis te boven probeert te komen, worden we met allerlei soorten hindernissen geconfronteerd. Het is daarom van cruciaal belang dat we in ons hart winnen en altijd daimoku blijven reciteren. Wanneer we de richtlijn 'Geloof voor het overwinnen van obstakels' het fundament van ons leven maken, kunnen we in overeenstemming met het beginsel 'vergif omzetten in medicijn' ongetwijfeld alles wat negatief is, veranderen in iets positiefs. We kunnen ons karma absoluut veranderen, in dit leven boeddhachap bereiken en de weg naar kosenrufu nog verder openen. (...)

¹⁰ Yasumitsu Ikegami: een trouwe volgeling van Ryokan, hoofdpriester van de tempel Gokuraku-ji van de Ware Woord School. Yasumitsu was een fervent tegenstander van het geloof van zijn beide zonen, Munenaka en Munenaga. Hij ontferde de oudste zoon Munenaka in 1275 en nogmaals in 1277. Yasumitsu probeerde op die manier tweedracht te zaaien tussen de twee zonen en de jongere Munenaga te verleiden zijn geloof in te ruilen voor het vaderlijk erfrecht. Gesteund door de raad en de aanmoediging van de Daishonin hielden zowel Munenaga als zijn broer vast aan hun geloof, en in 1278, na 22 jaar van beoefening, brachten zij dankzij hun gezamenlijke inspanningen hun vader zover om de leer van de Daishonin aan te nemen.